

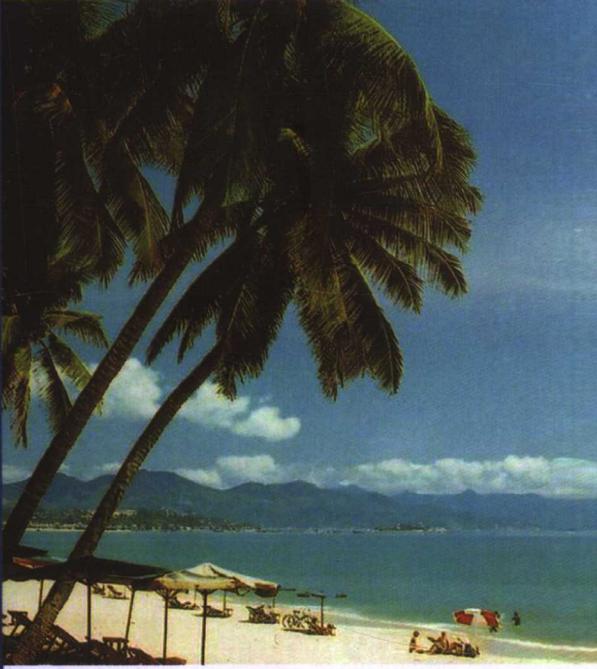
云南民族大学系列教材
本书由云南民族大学教材建设基金资助

Giáo trình cơ sở tiếng Việt

越语基础教程

吕士清 编著

II

云南大学出版社

云南民族大学系列教材
本书由云南民族大学教材建设基金资助

GIÁO TRÌNH CƠ SỞ TIẾNG VIỆT
越语基础教程
(II)

吕士清 编著

 云南大学出版社

图书在版编目 (CIP) 数据

越语基础教程. 2 / 吕士清编著. — 昆明: 云南大学出版社, 2006

ISBN 7-81112-094-1

I . 越... II . 吕... III . 越南语 — 高等学校 — 教材
IV . H44

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2006) 第 013528 号

越语基础教程 (II)

吕士清 编著

责任编辑: 叶枫红 余建伟

封面设计: 丁群亚

出版发行: 云南大学出版社

印 装: 云南大学出版社印刷厂

开 本: 850mm×1168mm 1/32

印 张: 11.875

字 数: 298 千

版 次: 2006 年 2 月第 1 版

印 次: 2006 年 2 月第 1 次印刷

书 号: ISBN 7-81112-094-1/H · 93

定 价: 28.00 元

云南大学出版社地址: 云南大学英华园 (邮编: 650091)

电 话: 0871-5031071 5033244

E-mail: market@ynup.com

序 言

越南河内国家大学社会与人文科学大学
语言学系副主任、民族语言与文化教研室主任 陈智睿博士、副教授

中国云南民族大学外语学院越语教研室副教授吕士清编著的《越语基础教程》全套包括四册综合课和三册阅读课，是供初学越语的大学生使用的一整套教材。本书的第一个优点是课文内容比较丰富，采用了越南人日常生活中多种不同的题材。为此，教程提供了比较多样的基础词汇供学生学习，通过学习本书，学生能具备足够的条件来实现符合当今越南人生活的交际情景。

作为供教授初学越语者的教材，编撰者在教程中优先注意到了语音方面的训练。这种重视语音的选择是非常正确与合理的，符合越语——一个有复杂语音、声调系统的单音节语言——的特点。因此，教程具有交际语言教学的价值，而这也正是基础教程的首要任务。另一方面，本书还建立了一套精工而切实的练习系统，帮助学生巩固教师教授本书所学得的知识。在学习中，如果学生努力完成了教程中的作业，则收到的效果将会非常稳固。

本书内容丰富，科学性、实用性强，按照符合越南人当今生活主题而安排的课文分布合理。同时，教程中所用的越语非常贴近当代越南人使用的越语，这是编撰者的又一个优点，近些年来不是所有越语教材编撰者都能做到这一点的。

还有一点要说的是，吕士清副教授在教程编好后，寄到河内国家大学社会与人文科学大学语言学系请求审阅修改。语言学系

请越语教学实践经验丰富的教育家、语言学系越语实践中心主任阮高谭博士、教授提出了一些具体的修改意见。

我们认为，根据以上所分析的内容和撰写方式的优点，吕士清副教授的《越语基础教程》是一部好书，它有利于初学越语者学习越语并了解越南。因此，本书还有向中国人民介绍越南的作用，它为加强两国人民之间悠久的友好睦邻关系作出了贡献。

根据上述精神，我们欢迎这部书得以印刷出版，并作为云南民族大学越语专业的教程。同时郑重向越语师生们和关心越语学习的人们介绍《越语基础教程》，并祝使用本教程者在越语教学和越语学习中取得良好的效果。

陈智睿

2003年1月27日于河内

编者说明

《越语基础教程》一、二、三、四册为供大学本科或专科越语专业基础阶段（第一、二学年）基础越语综合课使用的教材，每学期教一册。此外，在第二、三、四学期，还有与之配套的《阅读》教程第一、二、三册。本书也可供其他自学越语的人员使用。

本套教程力图按照北京大学、北京外国语大学、北京对外经贸大学、广东外语外贸大学、广西民族学院、云南民族学院、解放军国际关系学院和解放军外国语学院八所高等院校共同制定的《高等学校越南语专业基础阶段教学大纲》的精神、标准和要求进行编写。

考虑到现在大学外语专业的总学时已压缩到2800学时以下，为尽量减轻学生的压力，本书内容尽量精简，并尽力使学习者学到最需要、最基本、最实用的知识。考虑到本书供中国学生学习越语使用以及自学越语者使用，因此针对中国学生的特点，注释单词不仅词义较详细，还加注了一些词语搭配释例，并且注明该词的词性，汉越音字还注明相对应的汉字，汉越音词也在注释中突出原汉语词，以供学习者自学、复习，充分利用学习者已掌握的汉语知识，使他们学会认知汉越音词，并能举一反三，逐步掌握汉越音系统，更快更主动地学到更多的越语。当然，对汉越音词不能机械地一味滥用，因为有些汉越音词已经发生了词义和用法上的变化，与原汉语词相比已经有不小的差异，有的甚至完全相反。本书中已注意到这一特点，在适当的章节加以讲解和说明。在记忆汉越音词时，注意不要把汉越音词的原字义与现代词义混

为一谈，例如 y tá 一词，其现代词义是“护士”，不能把“医佐”当成词义。

本书第一册为语音入门课，将语音和入门课为一体，从第一课就开始学说话，提高学习的兴趣，使所学的语音得以在单词、句型练习、会话和作业中得到练习巩固，避免语音阶段枯燥地单纯练习语音而产生厌学情绪。因此，在安排每课的生词时，注意到该课的生词尽可能周全地体现该课以及前面已学的语音，而不能出现未学的语音，这样语音和句型练习、对话练习相互照顾、相互配合。第一册共 11 课，除第十一课外，每课新学三个句型，并复习巩固上一课的句型，全册共 30 个越语最基本的句型。第一册每课大致由句型和语音提要、句型练习、会话课文（有的课有小短文，第十一课为文章体短文）、课堂用语、生词表、语法与注释、语音、书写法、作业练习等部分组成，作业练习又由语音练习、口语练习、听力练习、口译练习、笔头练习等部分组成。第二册共 11 课，每课大致由常用语句、会话课文或文章体课文、语法与注释、生词表、作业等部分组成。第三、四册每册共 10 课，每课大致由会话或文章体课文、生词表、语法与注释（有的课有翻译法）、作业练习等部分组成。任课教师可根据不同的教学方法、特点来决定每课教学的顺序和步骤。

本教程第二册以功能专题为主线来安排课程，学习越语交际中最基本、最常见的功能项目的常用语，并在一定的情景对话中加以体现，同时继续介绍和练习一些常用基本句型。第三、四册按照情景课题来安排，同时注意继续介绍一些基本句型和常用功能句型。

本教程第一册约 770 个词，其余各册约 1 000 个词（包括与综合课配套的阅读课的词汇），共计 4 000 余个注明词义的词，加上生词表上没有注，而在注释、课文、作业等部分中出现的主要

求学生利用汉越音知识和越语造词规则自行掌握的词语（多数是词义无变化或变异不大的汉越音词以及人名、地名，少数是越语词和越化汉音词），则总词量将超过5 000个。

为使初学者复习或自学越语语音，本书第一册配有由越南朋友录制的音带，学习者可以边学、边听、边读，反复模仿练习，逐步熟练掌握和提高自己的听说能力。

本套教程在编写和修订过程中得到了越南社会科学中心语言学研究院阮文康博士，河内国家大学社会人文科学大学语言学系教授阮高谭博士，来云南民族学院任教的越籍教师黄氏梅香硕士、裴妙翠学士，以及部分越南在昆留学生的鼎力帮助，认真进行了修改、指正，并承蒙河内国家大学社会人文科学大学陈智睿博士、副教授为本书作序，南京国际关系学院昆明分院张卫民副教授审阅校改。在此，谨向他们致以衷心的感谢。

本套教程得以正式出版，编者还要十分感谢云南民族大学有关方面和云南大学出版社的大力支持。

本套教程力图做到实用性强、语言新、易上口，有较好的科学性、趣味性，但书中难免诸多疏漏、错误和不尽如人意之处，敬请专家和广大读者不吝赐教。

吕士清
2003年6月于昆明

MỤC LỤC

Bài 1. Chào hỏi	1
Những câu thường dùng về chào hỏi	1
Hội thoại theo hoàn cảnh giao tiếp	3
Anh vẫn khoẻ chứ?	3
Tình hình dạo này ông thế nào?	3
Chị ấy thế nào rồi?	4
Bài đọc	5
Lời chào trong tiếng Việt	5
Những câu thường dùng trong lớp	8
Từ mới	9
Ngữ pháp và chú thích	15
1. Xin (nhờ)... gửi (chuyển) lời... tới ...句式	15
2. Không... mấy 和 không... lăm	15
3. Được 和 bị 的用法	16
4. Thì 的用法	17
5. 类词 lời 的用法	19
6. 类词 việc 的用法	20
7. Cụ / dì 的用法	20
8. 越语的称呼	20
Bài tập	22
Bài 2. Làm quen, giới thiệu	30
Những câu thường dùng về làm quen, giới thiệu	30
Hội thoại theo hoàn cảnh giao tiếp	32
Xin phép tôi giới thiệu	32
Xin giới thiệu với anh	33

Giáo trình cơ sở tiếng Việt (II)

Rất vui được làm quen với anh -----	33
Sao chị biết? -----	34
Bài đọc -----	35
Người Việt nói gì khi được giới thiệu -----	35
Những câu thường dùng trong lớp -----	36
Từ mới -----	36
Ngữ pháp và chú thích -----	41
1. 词组 (từ tổ, cụm từ) -----	41
2. 缩略语 -----	43
3. Cần / phải / sẽ / sắp -----	44
4. “Rất là” -----	44
5. Về 的用法 -----	45
Bài tập -----	46
Bài 3. Thăm và gặp mặt -----	51
Những câu thường dùng về thăm vă gặp mặt -----	51
Hội thoại theo hoàn cảnh giao tiếp -----	53
Chúc tết thầy -----	53
Thăm bạn -----	55
Bài đọc -----	56
Cách biểu thị sự lễ độ khi hỏi và trả lời -----	56
Những câu thường dùng trong lớp -----	58
Từ mới -----	58
Ngữ pháp và chú thích -----	64
1. 越语构词法简介 -----	64
2. 助动词 phải 的用法 -----	66
3. Đợi / chờ -----	66
4. 动词 làm 的一种用法 -----	67

5. 叹词 a / à -----	68
6. 副词 cứ 的用法 -----	68
7. 类词 điều 的用法 -----	69
8. Có nhà không -----	69
9. 副词 chứ gì / chứ ai -----	70
10. 敬辞 xơi -----	70
11. 人称词作第三人称使用 -----	70
12. Xin + 第二人称词 -----	70
13. Cứ tự nhiên (tuỳ ý) -----	71
14. “节”的译法 -----	71
15. Cô -----	71
Bài tập -----	71
Bài 4. Từ biệt -----	79
Những câu thường dùng về từ biệt -----	79
Hội thoại theo hoàn cảnh giao tiếp -----	81
Một tiếng nữa gấp lại nhé -----	81
Muộn rồi -----	82
E rằng tôi phải ra về -----	82
Lưu luyến chia tay -----	83
Bài đọc -----	84
Tam Đảo -----	84
Những câu thường dùng trong lớp -----	85
Từ mới -----	86
Ngữ pháp và chú thích -----	91
1. 道别用语 -----	91
2. 类词 cuộc 的用法 -----	91
3. 类词 chuyến 的用法 -----	92

Giáo trình cơ sở tiếng Việt (II)

4. Nào 的用法 -----	92
5. 叹词 thôii -----	93
6. 副词 hâay -----	93
Bài tập -----	94
Bài 5. Tiễn chân -----	99
Những câu thường dùng về tiễn chân -----	99
Hội thoại theo hoàn cảnh giao tiếp -----	101
Xin anh đừng chân -----	101
Tôi tiễn ông ra ngoài cổng -----	101
Anh chị đừng tiễn nữa -----	102
Tiễn người đến nhà ga -----	102
Bài đọc -----	103
Đối xử với nhau -----	103
Lời giới thiệu -----	104
Những câu thường dùng trong lớp -----	104
Từ mới -----	105
Ngữ pháp và chú thích -----	110
1. 类词 thứ 的用法 -----	110
2. Nào đó, gì đó 的用法 -----	110
3. Xe con / xe du lịch -----	111
4. Thuê xe hàng không -----	111
5. Cách dịch tham khảo -----	111
Bài tập -----	111
Bài 6. Đề nghị, nhận lời -----	118
Những câu thường dùng về đề nghị và nhận lời -----	118
Hội thoại theo hoàn cảnh giao tiếp -----	120
Cô có thể làm giúp tôi được không? -----	120

Mục lục

Việc gì anh cứ nói -----	121
Các anh cứ lấy đi dùng -----	121
Xin anh làm giúp -----	122
Tôi vui lòng giúp anh -----	122
Bài đọc -----	123
Rẽ thẳng -----	123
Những câu thường dùng trong lớp -----	124
Từ mới -----	124
Ngữ pháp và chú thích -----	129
1. Cứ 和 dù 的区别 -----	129
2. Cậu 和 mình -----	130
3. Cả 的用法小结 -----	131
4. 关联词 nếu, nếu như, nếu mà 的用法 -----	133
5. Miễn là ... thì ...句式 -----	133
6. 副词 nối 的用法 -----	134
7. Xin vâng -----	134
8. 连音号表示并列 -----	134
Bài tập -----	134
Bài 7. Mời và hẹn hò -----	140
Những câu thường dùng về mời và hẹn hò -----	140
Hội thoại theo hoàn cảnh giao tiếp -----	143
Rủ bạn xem kịch -----	143
Mời bạn ăn cơm -----	143
Hẹn đi hóng mát -----	144
Hẹn qua điện thoại -----	145
Mời các chị đến dự -----	145
Rủ bạn đi xem phim -----	146

Giáo trình cơ sở tiếng Việt (II)

Bài đọc -----	146
Mời bạn đến thăm Việt Nam -----	146
Những câu thường dùng trong lớp -----	147
Từ mới -----	148
Ngữ pháp và chú thích -----	154
1. 同位语的几种结构形式 -----	154
2. 用否定副词和疑问代词组成的否定式 -----	155
3. Ở 的用法 -----	156
4. Sao 作名词 -----	156
5. 类词 lòng 的用法 -----	157
6. Nhất trí -----	157
Bài tập -----	157
Bài 8. Cảm ơn -----	163
Những câu thường dùng về cảm ơn -----	163
Hội thoại theo hoàn cảnh giao tiếp -----	165
Đưa thuốc cho bạn uống -----	165
Cảm ơn trước khi lên đường -----	166
Bài đọc -----	167
Cảm ơn -----	167
Từ mới -----	168
Ngữ pháp và chú thích -----	173
1. 关联词 với 的用法 -----	173
2. “在……上”、“在……下”的译法 -----	175
3. Một cách 的用法 -----	176
4. Cám ơn nhiều, cám ơn nhiều lắm, cám ơn rất nhiều -----	177
5. Mình vì mọi người, mọi người vì mình -----	177

Mục lục

6. Uống thuốc -----	177
7. Lại rồi -----	177
Bài tập -----	178
Bài 9. Xin lỗi -----	185
Những câu thường dùng về xin lỗi -----	185
Hội thoại theo hoàn cảnh giao tiếp -----	187
Thành thực xin lỗi -----	187
Xin ông đừng để ý -----	188
Anh là người tốt bụng vui lòng giúp người -----	188
Có quấy rầy gì đâu -----	189
Toàn là lỗi của tôi -----	191
Những câu thường dùng trong lớp -----	192
Từ mới -----	192
Ngữ pháp và chú thích -----	199
1. Mà 的用法小结 -----	199
2. Đã 的用法小结 -----	202
3. 关联词 vừa, cũng, lại 的连用 -----	204
4. 类词 bản -----	205
5. Dịch xuôi — dịch ngược -----	206
6. Cách dịch tham khảo -----	206
Bài tập -----	207
Bài 10. Nói chuyện để hiểu thêm về ngôn ngữ -----	215
Những câu thường dùng -----	215
Hội thoại theo hoàn cảnh giao tiếp -----	218
Tôi có việc muốn nói với anh -----	218
Khác nhau ở chỗ nào? -----	218
Anh phiên dịch nhanh trí -----	220

Giáo trình cơ sở tiếng Việt (II)

Những câu thường dùng trong lớp	221
Từ mới	222
Ngữ pháp và chú thích	229
1. 词性的变化	229
2. 表示呼唤与应答的叹词	229
3. Do 的用法	231
4. 主谓词组充当定语	232
5. Thị phải 的用法	233
6. Trình độ học vấn	234
7. Xem nào	234
8. Nghe đây nhé	234
9. Hoan hô	234
10. Có hạn / hữu hạn	234
Bài tập	235
Bài 11. Thời gian, không gian và số lượng	241
Hội thoại theo hoàn cảnh giao tiếp	241
Xuân thành Côn Minh	241
Bài đọc	245
Tổ quốc vĩ đại của chúng ta	245
Từ mới	247
Ngữ pháp và chú thích	259
1. 四位以上数的表示法	259
2. 分数表示法	260
3. 小数表示法	261
4. 乘方数的读法	262
5. 越语的半数词	262
6. 越语的倍数表达法	264

7. 概数的表示法 -----	266
8. “Một trong những...” 的用法 -----	267
9. 汉语“位于”的译法 -----	268
10. 方向与距离的表达法 -----	269
11. “... nói chung ... nói riêng”句式 -----	270
12. 语气助词nào用于列举 -----	271
13. 副词ngay的用法 -----	271
14. “Mỗi ... một ...”词组格式 -----	273
15. 关联词vì, để, nhằm的用法比较 -----	274
16. 不定代词 -----	276
17. 主谓词组作谓语 -----	278
18. 外国专名的写法 -----	278
19. 国名之前用nước -----	279
20. Xã hội chủ nghĩa 和 chủ nghĩa xã hội -----	279
Bài tập -----	280

PHẦN ĐỌC HIẾU..... 291

Bài 1. Tôi cũng muốn đi chơi Hà Khẩu -----	293
Bài 2. Gặp nhau trên đường phố -----	297
Đáp lại lời cảm ơn -----	298
Bài 3. Phòng ngủ chúng em -----	301
Chúng tôi học tiếng Việt ở Hà Nội -----	301
Bài 4. Đi thăm thầy giáo -----	306
Bài 5. Thăm bệnh nhân -----	309
Bài 6. Người Việt xung hô như thế nào -----	313
Bài 7. Tiễn bạn lên xe -----	319
Bài 8. Bạn đến thăm -----	322
Bài 9. Đi chơi ở công viên -----	325